

А – Интегрирана еколошка дозвола

Име на компанијата: Друштво за комунално градежништво, трговија и услуги МИКЕЛИ Ефраим ДООЕЛ експорт-импорт с.Порој Џепчиште

Адреса: с.Порој Џепчиште

Поштенски број и град: 1220 Тетово

Број на Дозволата

Содржина

Содржина.....	1
Речник на користени поими.....	3
Вовед	8
1 Инсталација за која се издава Дозволата	16
2 Работа на инсталацијата	20
2.1 Техники на управување и контрола	20
2.2 Суровини (вклучувајќи и вода).....	22
2.3 Техники на работа	23
2.4 Заштита на подземните води	24
2.5 Ракување и складирање на отпадот.....	26
2.6 Преработка и одлагање на отпад	27
2.7 Енергетска ефикасност	29
2.8 Спречување и контрола на несакани дејствија	29
2.9 Бучава и вибрации	31
2.10 Мониторинг.....	32
2.11 Престанок на работа	35
2.12 Инсталации со повеќе Оператори.....	37
3 Документација.....	38
4 Редовни извештаи	40
5 Известувања.....	42
6 Емисии	44
6.1 Емисии во воздух	44
6.2 Емисии во почва.....	47
6.3 Емисии во вода (различни од емисиите во канализација)	48
6.4 Емисии во канализација	48
6.5 Емисии на топлина	49
6.6 Емисии на бучава и вибрации.....	49
7. Пренос до пречистителна станица за отпадни води	51
8. Услови надвор од локацијата.....	52
9. Оперативен план	Error! Bookmark not defined.
10. Договор за промени во пишана форма.....	54
Додаток 1.....	55
Додаток 2.....	56
Крај на Дозволата	51

Речник на користени поими

Аеросол	Суспензија на цврсти и течни честички во гасен медиум.
Атмосферска вода	Дождовна вода што дотекува од покриви и места каде што не се одвиваат процесите
Барање	Барањето поднесено од страна на Операторот за оваа Дозвола
Би-годишно	Цел или дел од шест последователни месеци
БПК₅	Биолошка потрошувачка на кислород за 5 дена
ВОЈ	Вкупен Органски Јаглерод
ГИЖС	Годишен извештај за животна средина
Годишно	Приближно во интервали на 12 месеци Период или дел од период од 12 последователни месеци
Градежен отпад и отпад од рушење	Отпад што потекнува од градење, реновирање и рушење: глава 17 од националниот каталог на отпади или како што е договорено на друг начин.
Гранични вредности на емисија	Оние гранични вредности на емисија кои се дадени во Поглавје 6 од оваа Дозвола
Граница за масен проток	Гранична вредност на емисија која е изразена како максимална маса на една супстација што може да биде емитирана во единица време.
ГХ/МС	Гасна хроматографија / Масена спектрометрија
дВА	Децибели
Двегодишно/ биенално	Еднаш на секои две години
Ден	Секој период од 24 часа

Дневно	За време на сите денови од работата на инсталацијата и во случај на емисии, кога емисиите се одвиваат; со најмалку едно мерење во било кој еден ден.
Дневно време	Периодот од 08.00 до 22.00 (сите промени треба да се одразат на дефиницијата за ноќно време).
Договор	Писмен договор
Документација	Секој извештај, запис, податок, слика, предлог, интерпретација или друг документ во пишана или електронска форма кој се бара со оваа Дозвола.
Еколошка штета	Согласно дефиницијата за еколошка штета во член 5 точка 51 од Законот за животна средина
ЕС	Електро-спроводливост ($\mu\text{C}/\text{cm}$)
ЕФТ	Еквивалентен Фактор на Токсичност
Индустриски не опасен отпад	Согласно дефиницијата за индустриски неопасен отпад” во член 6 од Законот за управување со отпад: Индустриски неопасен отпад е отпадот што се создава при производствените процеси во индустријата и не содржи опасни карактеристики, а според својствата, составот и количеството се разликува од комуналниот отпад.
Инсталација	Согласно дефиницијата за инсталација од член 5 точка 35 од Законот за животна средина: - во однос на интегрираните еколошки дозволи, е неподвижна техничка единица каде што се вршат една или повеќе пропишани активности и активности кои се непосредно поврзани со нив, а кои би можеле да имаат ефект врз емисиите и врз загадувањето; - во однос на спречувањето и контролата на хавариите со учество на опасни супстанции, инсталација е техничка единица во рамките на еден систем во кој се произведуваат, употребуваат, складираат или се ракува со опасни супстанции. Таа ја вклучува целокупната опрема, објектите, цевководите, машините, алатките, приватните железнички споредни колосеци, станиците за истовар кои ја опслужуваат инсталацијата, складовите или сличните градби, потребни за работа на инсталацијата.
ИСКЗ	Интегрирано спречување и контрола на загадувањето

Инцидент	(а) итен случај; (б) секоја емисија што не е во согласност со условите од оваа Дозвола; (в) секое ниво, дадено во ова Дозвола, а е достигнато или надминато, и (г) секоја индикација дека загадување на животната средина се случило или може да се случи.
К	Келвин (единица мерка за температура)
Капацитет/ опрема за задржување	Опрема наменета за задржување на евентуално истечен материјал.
Квартално	Цел или дел од период од три последователни месеци, почнувајќи од првиот ден на Јануари, Април, Јули или Октомври.
kPa	Кило Паскали
Leq	Еквивалентно континуирано ниво на звук
Локација чувствителна на бучава (ЛЧБ)	Секоја населена куќа, хотел или хостел, болници, училишта, верски објекти, или било други места и објекти за кои е потребно отсуство на бучава со нивоа кои предизвикуваат непријатност.
Македонски каталог на отпад / Листа на видови отпади (ЛВО)	Листа на видови отпади, Службен весник бр.100/05
Месечно	Минимум 12 пати во текот на една година, приближно во месечни интервали
МЖСПП	Министерство за животна средина и просторно планирање
Надлежен орган	Орган надлежен за издавање на ИСКЗ дозволи
НДТ	Најдобри Достапни Техники
Неделно	За време на сите недели од работата на инсталацијата и во случај на емисии, кога има емисија; со минимум едно мерење во било која недела
Ноќно време	Од 22.00 до 08.00 часот (сите промени треба да се одразат на дефиницијата за дневно време)

Одржување	Чување во добра состојба, вклучувајќи и редовна инспекција, сервисирање, калибрација и поправки доколку се потребни, со цел адекватно да се извршува функцијата
Оператор	Согласно дефиницијата за „Оператор“ од член 5 точка 40 од Законот за животна средина: - секое правно или физичко лице кое врши професионална активност, или врши активности преку инсталацијата и/или ја контролира, или лице на кое му се доверени или делегирани овластувања за донесување економски одлуки во однос на активноста или техничкото работење, вклучувајќи го и носителот на Дозволата или овластување за таквата активност, односно лицето кое е задолжено да регистрира или алармира за активноста.
Праг за масен проток	Количина на масен проток, над која се применува ограничување со МДК
ПРЕО	Проценка на ризикот од еколошка одговорност
Прилог	Секое повикување на Прилог од оваа Дозвола се однесува на прилозите поднесени како дел од оваа Дозвола
Примерок	Доколку контекстот на оваа Дозвола не кажува нешто спротивно, примерокот ќе вклучи мерење со електронски инструменти
ПСОВ	Пречистителна Станица за Отпадни Води
ПУЖС	Програма за Управување со Животната Средина
ПУР	План за Управување со Ризици
ПУРЗ	План за Управување со Ризикот по Затворање
Работни часови	Часови/време во кое инсталацијата има Дозвола/е овластена да работи
РИПЗМ	Регистер на Испуштање и Пренесување на Загадувачки Материи
РК	Растворен кислород
Санитарен/ комунален ефлуент	Отпадни води од тоалетите, местата за миеење и кантината во инсталацијата

СИСП/ИРС	Спектроскопија со Индуктивно Спрегната Плазма
Слика	Секое повикување на слика или број на слика значи слика или број на слика содржани во барањето, освен ако не е на друг начин договорено
Соодветно осветлување	20 лукса, мерено на ниво на почва
Стандардна Метода	Национална, европска или интернационално признаена процедура (пр. EN, ISO, CEN, BS или еквивалентно).
Течен отпад	Било кој отпад во течна форма и што содржи помалку од 2% сува материја.
Тешки метали	Тешки метали се група на елементи меѓу бакар и бизмут во периодниот систем на елементи - со специфична густина поголема од 4.0 g/cm ³
ХПК	Хемиска потрошувачка на кислород
CEN	Comité Européen De Normalisation - Европска Комисија за стандардизација
Часови за прифаќање на отпад	Часови во кои на инсталацијата и е дозволено да прифаќа отпад

Вовед

Овие воведни белешки не се дел од Дозволата

Следната Дозвола е издадена согласно Законот за животна средина (Службен весник на РМ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/2010, 124/10, 51/2011, 123/12, 93/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15 и 39/16) за работа на инсталација што извршува една или повеќе активности наведени во Уредбата на Владата за определување на активностите на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка Дозвола односно Дозвола за усогласување со оперативен план и временски Додаток за поднесување на барање за усогласување со оперативен план (Службен весник на РМ, бр. 89/2005), до одобреното ниво во Дозволата.

Краток опис на инсталацијата регулирана со оваа Дозвола

Инсталацијата, МИКЕЛИ ДООЕЛ с.Порој Џепчиште е специјализирана компанија за производство на грубо керамички градежни производи и други производи од печена глина, керамички тули, кои наоѓаат примена во градежништвото. Фабриката е лоцирана на јужниот дел од селото Порој – тетовско во близина на железничката пруга Кичево – Скопје, на површина од 40000 m². Вкупниот број на вработени лица изнесува 30. Подземните води се на длабочина од 20м и нивното ниво е константно.. Со оглед на активностите и капацитетите, оваа инсталација спаѓа во категоријата:

3.4. Инсталации за производство на керамички производи со печење, пред се ќерамиди, тули, огноотпорни тули, плочки, каменина или порцелан, со производствен капацитет над 75т/ден и/или со капацитет на печка над 4m³ и со насипна густина над 300kg/m³ по печка пд Прилог1 на Уредбата за определување на активностите за кои е потребана Интегрирана еколошка дозвола односно Дозвола за усогласување со оперативен план.

Инсталацијата ја сочинуваат:

- Производна хала како приземјен објект со подрумски простории од одделни места и тоа потребно за примање на материјал и за складирање на истиот.
- Административна зграда со подрум, приземје и кат.

На локацијата на инсталацијата се наоѓаат:

- одлежувалиште на глина (или плац за складирање на глина);
- Хала за подготовка на минерална суровина;
- Хала за производство на грубо ќерамички производи;
- хала за производство на гитер;
- плац за складирање на помошни материјали;
- браварска работилница;
- гаража за транспортни возила;
- управна зграда;

Технолошкиот процес е поделен на седум дела:

Складирање и подготовка на минерална сировина (глина), обликување на глината, сушење, печење на производите, складирање на готов производ.

Производите од градежната керамика се добиваат од керамички глини богати со железни оксиди и хидроксиди кои по печењето се носители на ќерамидно црвената боја.

Од платото за складирање на глина, со утоварна лопата и со машини и возила за таа намена, се дозира во додавач за глина и со транспортна лента се носи до колерганг каде се врши дробење на покрупната фракција од глина. Следува транспорт на глината која е во вид на резанци до хомогенизатор, во кој се врши мешање на глината. Примарно подготвената глина се префрла до одлежувалиште за готова сировина, каде глината одлежува до една недела. Потоа, глината се транспортира до вакуум преса и се става во соодветен калап за формирање на производите, кои се редат во магацин за сирови производи. Од магацинот за сирови производи со помош на шибербина се пренесуваат сировите блокови до сушарите, каде се одзема влагата во зоната на ладење, со помош на топол воздух од печката. Сувите блокови потоа се печат во печка за време од 35 до 48 часа. Печењето на производите се врши во континуирана тунелска печка, при дефиниран режим на печење и температура од 900 - 1000 °C. Печката има три зони: зона на предгревање, зона на печење, зона на ладење.

Во производството на ќерамички производи не се употребуваат адитиви или други помошни средства кои би можеле негативно да влијаат врз животната средина. Енергенси кои се користат во производниот процес се мазут и петрол кокс во однос 60 со 40%;

Отпадот, што се јавува од производство, во фазата на печење се користи за:

- кршот се враќа повторно во производство и служи како опоснител;
- се употребува како полнило при репарација на вагоните;
- се користи за тампонирање на дел од индустрискиот двор;

Отпадна технолошка вода од процесот на производство на градежни керамички материјали нема.

Инсталацијата се наоѓа во селско подрачје, низ кое не минува канализација, затоа, се исклучуваат емисиите во канализација.

Санитарно - фекални води од инсталацијата, се собираат во бетонирана и водонепропусна септичка јама. За празнење на септичката јама, склучен е договор со ЈКП.

Операторот нема имплементирано стандард за животна средина ISO 14001.

А – Интегрирана еколошка дозвола: за Друштво за комунално градежништво, трговија и услуги
МИКЕЛИ Ефраим ДООЕЛ експорт-импорт с.Порој Џепчиште

Закон за животна средина

Други интегрирани дозволи поврзани со оваа инсталација		
Сопственик на Дозволата	Број на Дозвола	Дата на издавање
Нема	/	/

Заменети дозволи/Согласности/Овластувања поврзани со оваа инсталација		
Сопственик	Референтен број	Дата на издавање
Нема	/	/

Комуникација

Доколку сакате да контактирате со Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина (во понатамошниот текст Надлежниот орган) во врска со оваа Дозвола, ве молиме наведете го Бројот на Дозволата.

За било каква комуникација, контактирајте го Надлежниот орган Министерството за животна средина и просторно планирање на адресата Бул. Гоце Делчев бр.18 (зграда на МТВ 11 кат), 1000 Скопје, Република Македонија.

Доверливост

Дозволата го обврзува Операторот да доставува податоци до Надлежниот орган. Надлежниот орган ќе ги стави податоците во јавните регистри, согласно потребите на Законот за животна средина. Доколку Операторот смета дека било кои од обезбедените податоци се деловно доверливи, може да се обрати до Надлежниот орган да ги из земе истите од регистарот, согласно Законот за животна средина. За да и овозможи на Надлежниот орган да определи дали податоците се деловно доверливи, Операторот треба истите јасно да ги дефинира и да наведе јасни и прецизни причини поради кои бара изземање. Операторот може да наведе кои документи или делови од нив ги смета за деловно или индустриски доверливи, согласно Законот за животна средина, чл.55 ст. 2, точка 4. Операторот ќе ја наведе причината поради која Надлежниот орган треба да одобри доверливост. Податоците и причината за доверливост треба да бидат приложени кон барањето за интегрирана еколошка Дозвола во посебен плик.

Промени во Дозволата

Оваа Дозвола може да се менува во согласност со Законот за животна средина.

Предавање на Дозволата при престанок на работа на инсталацијата

При делумен или целосен престанок со работа на инсталацијата, Операторот го известува органот. Со цел барањето да биде успешно, Операторот мора да му покаже на Надлежниот орган, согласно член 120 ст. 3 од Законот за животна средина, дека не постои ризик од загадување и дека не се потребни понатамошни чекори за враќање на местото во задоволителна состојба.

Пренос на Дозволата

Пред да биде извршен целосен или делумен пренос на Дозволата на друго лице, треба да се изготви заедничко барање за пренос на Дозволата од страна на постоечкиот и предложениот сопственик, согласно член 118 од Законот за животна средина. Доколку Дозволата овластува изведување на посебни активности од областа на управувањето со отпад, тогаш е потребно да се приложи уверение за положен стручен испит за управување со отпад за лицето задолжено за таа активност.

Преглед на барани и доставени документи

Предмет	Датум	Коментар
Барање за добивање А-интегрирана еколошка дозвола (бр. 11-12119/1)	04.12.2014	Доставено е барање од страна на операторот
Известување бр. 11-12119/2	18.12.2014	За примено барање и соодветно постапување со истото
Објава на барање за А-ИЕД бр. 11-219/1	09.01.2015	Објавено е барањето во дневен печат –и на веб страната на МЖСПП, на ден 18.02.2015год.
Известување до институциите за барањето бр. 11-219/2	09.01.2015	Доставен е примерок од барањето (бр. 11-12119/1) до Министерство за здравство
Известување до институциите за барањето бр. 11-219/2	09.01.2015	Доставен е примерок од барањето (бр. 11-12119/1) до Министерство за економија
Известување до институциите за барањето бр. 11-219/2	09.01.2015	Доставен е примерок од барањето (бр. 11-12119/1) до општина Тетово
Известување до институциите за барањето бр. 11-219/2	09.01.2015	Доставен е примерок од барањето (бр. 11-12119/1) до Државен инспекторга за животна средина
Надоместок за поднесено барање 11-9680/1	31.12.2015	Решение за надоместок за поднесување на барање за А-ИЕД
Информација бр. 11-329/1	14.01.2016	За прекин на производствен процес од 28.12.2015 до 14.01.2016

Достава на извештаи бр.11-35/88	05.05.2017	Со резултати од извршени мерења
Записник од извршен инспекциски надзор	15.02.2017	Реализиран е увид, со експерти од Твининг проектот и државен инспектор за животна средина
Заклучок бр.11-1516/1	17.03.2017	За дополнување на барање, по утврдена фактичка состојба
Дополнување на барање бр. 11-1516/2	20.03.2017	Постапено е по заклучокот за дополнување на барањето
Објава на Нацрт А-ИЕД бр. 11-957/1	05.02.2018	Во дневен весник и на веб страната од министерството
Записник бр. 11-957/2	16.03.2018	Реализиран е завршен увид во присуство на државен инспектор за животна средина

Дозвола

Закон за животна средина

Дозвола

Број на Дозвола

Надлежниот орган за животна средина во рамките на својата надлежност во согласност со член 95 од Законот за животна средина (Службен весник на РМ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/2010, 124/10, 51/2011, 123/12, 93/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15 и 39/16), го овластува:

**Друштво за комунално градежништво, трговија и услуги МИКЕЛИ
Ефраим ДООЕЛ експорт-импорт с.Порој Цепчиште**

со регистрирано седиште на:

Адреса:	с. Порој, Цепчиште
Поштенски број Град:	1220 Тетово
Држава:	Република Македонија
Број на регистрација на компанијата	4915194

да раководи со Инсталацијата
МИКЕЛИ ДООЕЛ с. Порој, Цепчиште

во рамките на Дозволата и условите во неа.

**МИНИСТЕР
Sadulla Duraki**

Датум

Услови 1.Инсталација за која се издава Дозволата

1.1.1 Операторот е овластен да изведува активности и/или поврзани активности наведени во Табелите 1.1.1 и 1.1.2.

Табела 1.1.1 Основни активности		
Активност од Анекс 1 од Уредбата за определување на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка Дозвола со временски Додаток за поднесување оперативни планови	Опис на наведената активност	Граници на наведената активност
Прилог 1, Точка 3 Индустрија на минерали 3.4 Инсталации за производство на керамички производи со печење, пред се ќерамиди, тули, огноотпорни тули, плочки, каменина или порцелан, со производствен капацитет над 75т/ден и/или со капацитет на печка над 4m ³ и со насипна густина над 300kg/m ³ по печка;	Производство на цигли, ќерамиди и производи од печена глина;	6400 ќерамички производи

Табела 1.1.2 Придружни активности		
Активност	Опис на активноста	Ограничувања на активноста

1.1.2 Активностите овластени во условот 1.1.1 ќе се одвиваат само во рамките на локацијата на инсталацијата, прикажана подолу во планот.

Табела 1.1.2	
Документ	Координати на локацијата
Барање за добивање на А-ИЕД од Друштво за комунално градежништво, трговија и услуги МИКЕЛИ Ефраим ДООЕЛ експорт-импорт с.Порој Цепчиште	E: 21° 0' 03" N: 42° 01' 08"

3. Локација на МИКЕЛИ с. Порој, Џепчиште

Слика 1. Мапа на инсталацијата

1.1.3 Инсталацијата ќе работи, ќе се контролира, ќе се одржува и емисиите ќе бидат такви како што е наведено во оваа Дозвола. Сите програми кои треба да се изготват во согласност со условите во оваа Дозвола стануваат дел од Дозволата.

1.1.4 Оваа Дозвола е само за потребите на ИСКЗ согласно Законот за животна средина (Службен Весник на РМ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/2010, 124/10, 51/2011, 123/12, 93/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15 и 39/16) и ништо во оваа Дозвола не го ослободува Операторот од обврските за исполнување на условите и барањата од други закони и подзаконски акти.

2 Работа на инсталацијата

2.1 Техники на управување и контрола

2.1.1 Инсталацијата за која се издава Дозволата, согласно условите во Дозволата, ќе биде управувана и контролирана онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.1.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.1.1 Управување и контрола		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Организациона структура на управување	Барање и Прилог кон Барањето, Прилог III	04.12.2014
Органограм на управување	Барање и Прилог кон Барањето, Прилог III	04.12.2014
Опис на технолошкиот процес	Барање и Прилог кон Барањето, Прилог II.	04.12.2014
Примарна подготовка на глината	Барање и Прилог кон Барањето, Прилог II.	04.12.2014

2.1.2 Целата инсталација, опремата и техничките средства користени во управувањето со Инсталацијата за која се издава дозволата ќе бидат одржувани во добра оперативна состојба.

2.1.3 Во инсталацијата за која се издава Дозволата ќе работи персонал кој е соодветно обучен и целосно запознаен со барањата од Дозволата.

2.1.4 Копија од Дозволата и оние делови од барањето кои се земени предвид во оваа Дозвола ќе бидат во секое време достапни до секој вработен чии должности се поврзани со некој од условите во оваа Дозвола.

- 2.1.5. Целиот персонал ќе биде целосно запознаен со оние аспекти од условите во дозволата, кои се однесуваат на нивните обврски и ќе им биде обезбедена соодветна обука и пишани инструкции за работа, со цел да им помогнат во извршувањето на нивните обврски.
- 2.1.6. Операторот ќе воспостави и ќе одржува процедури за идентификување на потребите за обука и за обезбедување на соодветна обука за целиот персонал чија работа може да има значително влијание врз животната средина. Операторот е должен да чува записи од обуките.
- 2.1.7. Операторот ќе воспостави и одржува програма за животна средина да се обезбеди дека постои соодветна контрола на процесот во разни модули на работење. Програмата ќе ги идентификува клучните индикативни параметри за контрола на функционирањето на процесот, како и методи за идентификација за мерење и контролирање на овие параметри. Абнормалните услови во кои што се одвива процесот ќе се документираат и анализираат за да се идентификува било каква корективна активност.
- 2.1.8 Операторот ќе воспостави и ќе одржува процедури за ревизија на управувањето со животната средина со цел да се провери дали:
- Активностите за управувањето со животната средина се во согласност со програмата за управување со животната средина и дали тие се имплементирани ефикасно;
  - Ефективноста на системот за управување со животната средина во исполнување на политиката за животна средина на инсталацијата.

2.2 Суровини (вклучувајќи ја и водата)

2.2.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе користи суровини (вклучувајќи ја и водата) онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.2.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.2.1 : Суровини (вклучувајќи и вода)		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Суровини и помошни материјали	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IV.	04.12.2014
Детали за суровини, меѓупроизводи и производи	Дополнување на барање и Прилог кон барањето, Табела IV.1.1 и Табела IV.1.2	20.03.2017
Ракување со материјали	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје V.	04.12.2014

- 2.2.2 Операторот на секои 12 (дванаесет) месеци ќе врши ревизија на количеството на употребена вода во инсталацијата со цел да ги идентификува начините за поефикасно користење на истата. Заклучоците од оваа ревизија ќе бидат вклучени во извештајот дефиниран во Додаток 2 (Распоред на целите и задачите за животната средина).
- 2.2.3 Операторот ќе направи проценка на ефикасноста на употребените суровини во сите процеси, со особено внимание на намалување на создавањето отпад. Проценката треба да се базира на најдобрите меѓународни искуства за овој вид на активност. Онаму каде што се идентификувани можни подобрувања, истите треба да се вклучат во Распоредот на целите и задачите за животната средина.
- 2.2.4 Се задолжува операторот, редовно да врши преглед на употребата на вода (ревизија на ефикасноста на употребата на вода), со употреба на техники за ефикасна употреба на водата.
- 2.2.5 Операторот поради обезбедување на вода за процес, користи вода од сопствен бунар, во тој контекст, има поднесено Барање до сектор за води, за добивање на дозвола за користење на бунарска вода уп1-11/5 бр.1244/1 од 06.03.2017год. По добивање на дозволата за користење на бунарска вода, потребно е да достави копија од истата за во документација.
- 2.2.6 Операторот на инсталацијата треба да ги земе во предвид опциите за минимизирање на емисиите преку:
- употреба на чисти горива, наместо оние со висока содржина на сулфур или пак течни горива како што се природниот гас или петрол гасот;
  - селектирање на суровини и адитиви со мало учество на азот;

2.3 Техники на работа

2.3.1 Инсталацијата за која се издава Дозволата, согласно условите во Дозволата, ќе се води на начин и со примена на техники опишани во документите наведени во Табела 2.3.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.3.1 : Техники на работа		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Опис на технолошкиот процес	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје II.	04.12.2014
Дијаграм на тек на производство на керамички производи	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје II.	04.12.2014
Складирање на суровина	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје II	04.12.2014
Примарна подготовка на глината	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје II	04.12.2014
Производство на грубокерамички производи	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје II	04.12.2014
Методи за третман/намалување на загадувањето	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје II	04.12.2014

2.3.2. Пред производство на било кој нов производ, Операторот треба да извештај извештај до Надлежниот орган во кој се наведени процесите што ќе бидат применети као и користените техники за минимизирање на влијанието врз медиумите на животната средина.

2.3.3 Операторот на инсталацијата треба да ги земе во предвид опциите за минимизирање на емисиите преку:

- употреба на чисти горива со ниска содржина на сулфур или течни горива како што се природниот гас или петрол гасот;
- селектирање на суровини и адитиви со мало учество на азот;
- мокро сузбивање на прашина, при истовар на глината;
- шистење на тркалата од транспортните возила;
- прскање со вода на суровината, како мерка за намалување на емисија на

2.4 Заштита на подземните води

2.4.1 Инсталацијата за која се издава Дозволата, согласно условите во Дозволата, ќе биде контролирана како што е опишано во документите наведени во Табела 2.4.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.4.1 : Заштита на подземните води		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Ракување со суровини, меѓупроизводи и производи	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје V.1	04.12.2014
Опис и управување со цврст и течен отпад во инсталацијата	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје V.2	04.12.2014

2.4.2 Суровините, меѓупродуктите и производите ќе се складираат на места наменети за тоа, соодветно заштитени против истурање и истекување. Материјалите треба да се јасно означени и соодветно одделени.

2.4.3 Внимателно внесување на петро-коксот во силосите, како и негово понатамошно распределување до тунелска печка, и покрај тоа што целиот процес е комплетно автоматизиран.

2.4.4 Транспортните возила и другите транспортни системи треба редовно да се чистат за да се спречи било какво истекување.

2.4.5 Операторот треба да има соодветен капацитет на опрема во складиштето и/или соодветни абсорпциски материјали кои ќе го задржат и абсорбираат било кое истекување во инсталацијата. Откако еднаш ќе се употреби, абсорпцискиот материјал треба да се складира на соодветно место за опасен отпад, согласно законските одредби до една година во кругот на инсталацијата до предавање на овластен превземач.

2.4.6 Товарењето и истоварањето на материјалите ќе се извршува на места наменети за тоа и соодветно заштитени од истурање и истекување.

2.4.7 Простор за складирање

2.4.7.1 Целиот простор за складирање во резервоари и буриња, како минимум, треба да има локална или оддалечена танк-вана чиј волумен не е помал од следното:

а. 110% од капацитетот на најголемиот сад или буре во рамките на оградената област; или

б. 25% од вкупниот волумен на супстанцијата која може да се складира во рамките на оградената област.

2.4.7.2 Сите влезни и излезни приклучоци, вентилациони цевки и приклучоци за мерење мора да бидат во рамките на танк-ваната.

2.4.7.3 Сите садови, контејнери и буриња треба да бидат јасно означени за да се индицира нивната содржина. Означувањето треба да биде со табли поставени пред секој резервоар, буре или група буриња со иста содржина.

2.4.7.4 Местата за складирање треба да бидат поставени што подалеку од водните тела и осетливите подрачја т.е места кои се од јавен карактер и се заштитени од нарушување.

2.5 Ракување и складирање на отпадот

2.5.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе ракува со и ќе го складира отпадот онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.5.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.5.1 : Ракување и складирање на отпадот		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Управување со цврст и течен отпад	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје V.2	04.12.2014
Отпад- користење/одл ожување на опасен отпад и друг отпад	Барање и Прилог кон барањето, Табела V.2.1 и Табела V.2.2	04.12.2014

2.5.2 Планот на кој се прикажани местата за складирање на отпадот треба да се доставува до Надлежниот орган, еднаш годишно како дел од ГИЖС.

2.5.3 Отпадот треба јасно да се означи, соодветно да се оддели и складира во определени места, соодветно заштитени од прелевање и истекување.

2.5.4 На Операторот му се забранува да го меша опасниот отпад од една категорија со опасен отпад од друга категорија или со било каков друг неопасен отпад.

2.5.5 Операторот ќе обезбеди отпадот, пред да се пренесе на друго лице, да биде спакуван и означен согласно националните, европските или други стандарди кои се на сила во врска со таквото означување.

2.6 Преработка и одлагање на отпад

2.6.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе го преработува и отстранува отпадот онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.6.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.6.1 : Искористување и отстранување на отпадот		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Договор за собирање и транспортирање на комунален отпад	Дополнување на барње за А-интегрирана еколошка дозвола, бр.11-1516/2	20.03.2017 год
Отпад – Користење/одложување на опасен отпад	Барање за А- интегрирана еколошка дозвола, Анекс 1 Табели – Табела V.2.1	04.12.2014 год
Отпад – Друг вид на користење/одложување на отпад	Барање за А- интегрирана еколошка дозвола, , Анекс 1 Табели – Табела V.2.2	04.12.2014 год
Договор за постапување со отпадс од пакување	Дополнување на барње за А-интегрирана еколошка дозвола, бр.11-1516/2	20.03.2017 год
Договор за собирање на опасен отпад(отпадни масла)	Дополнување на барње за А-интегрирана еколошка дозвола, бр.11-1516/2	20.03.2017 год

2.6.2 Отстранувањето или рециклирањето на отпадот на самата локација ќе се одвива само во согласност со условите од оваа Дозвола и во согласност со соодветната национална и европска легислатива и протоколи.

2.6.3 Отпадот кој ќе се испраќа за рециклирање или отстранување надвор од локацијата ќе се транспортира само од страна на овластено лице. Транспортот на отпадот ќе се врши само од локацијата на активноста до локацијата на рециклирање/отстранување, на начин кој нема негативно да влијае врз животната средина и е во согласност со соодветната национална и европска легислатива и протоколи.

2.6.4 Операторот се задолжува да склучи договор за превземање на старото железо.

2.6.5 Операторот потребно е да го реупотребува кршот колку што е можно повеќе како репро материјал во печката.

2.6.6 За минимизирање на сепадот, потребно е да се рециклира филтер прашината во печката колку што е можно повеќе земајќи го во предвид составот на прашината (флуор, сулфур и метали).

2.6.7 Отпадоците создадени на инсталацијата, како минимум, ќе бидат земени и анализирани таму каде што е тоа можно. Дополнителни примероци ќе бидат земени и тестирани во случај на:

- Промена на дестинацијата на отстранување или рециклирање на отпадот;
- Сомнеж дека составот на отпадот е променет така што избраната маршрута на отпадот не е повеќе соодветна.

Копии од овие анализи ќе бидат испратени до Надлежниот орган. Методите на анализите ќе бидат пријавени на Надлежниот орган во рок од 1 (еден) месец од датумот на издавањето на оваа Дозвола или при секое менување на методите.

2.6.8 Се препорачува, реупотреба на кршот колку што е можно повеќе како репроматеријал во печката.

2.6.9 За старите употребени гуми од возила, операторот треба склучи договор за превземање на истите, со лиценцирана фирма.

2.6.10 За отпадните масла, генерирани во инсталацијата категоризирани како опасен отпад, привремено складирани во кругот на инсталација потребно е финално да бидат предадени на лиценциран откупувач, постапување во согласност со склучениот договор.

2.6.11 Местата за складирање треба да бидат соодветно означени, како и поставување на соодветни ознаки на контејнерите.

2.7 Енергетска ефикасност

- 2.7.1 Операторот треба да има План за управување со енергијата, кој ќе биде дополнуван годишно.
- 2.7.2 Потребна е термичка изолација на печките, користење горивни комори со висока брзина на горење и автоматска контрола на температурниот профил на печката.
- 2.7.3 Поради енергетска ефикасност и за да се минимизира отпадот од крш кој настанува поради термички шокови, НДТ е да се инсталираат системи за управување со температурни пикови во печката и да се користи компјутерска контрола на процесот на печење на печката.

2.8 Спречување и контрола на несакани дејствија

- 2.8.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе ги спречи и ограничи последиците од несаканите дејствија, онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.8.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.8.1 : Спречување и контрола на несакани дејствија		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Мерки за за спречување на загадувањето вклучени во процесот	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје VIII.	04.12.2014
Опис на други планирани превентивни мерки	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје XII.	04.12.2014

- 2.8.2 Во рок од 12 (дванаесет) месеци од датумот на издавање на оваа Дозвола, Операторот ќе изготви документ во кој ќе биде содржана неговата политика за спречување на хаварии и ќе обезбеди истата соодветно да се применува. Политиката за спречување на хаварии ќе биде така дизајнирана да гарантира високо ниво на заштита на луѓето и животната средина со помош на соодветни средства, структури и системи на управување.

- 2.8.6 Врз основа на Процедурата за однесување во итни случаи, Операторот треба да изготви План за постапување во итни случаи во кој точно ќе бидат дефинирани сите инциденти кои може да се случат на постројката, влијанието на инцидентот врз здравјето на луѓето и животната средина како и начинот на постапување во при секој

одделен инцидент. Операторот ќе ги има предвид сите упатства за управување со ризик подготвени од страна на Надлежниот орган.

2.8.8 Во случај на несреќа, Операторот треба веднаш да:

- го изолира изворот на било каква емисија;
- спроведе неопходна истрага за да ги идентификува природата, изворот и причината на било каква емисија која произлегува од тоа;
- го процени загадувањето на околината, доколку има, предизвикано од инцидентот;
- ги идентификува и спроведе мерките за минимизирање на емисиите/нефункционирањето и ефектите кои следуваат;
- го забележи датумот и местото на несреќата;
- го извести Надлежниот орган и другите релевантни власти.

2.8.9 Операторот ќе достави предлог до Надлежниот орган во рок од 1 (еден) месец од несреќата или како што е одобрено од страна на Надлежниот орган да:

- Идентификува и постави мерки за да се избегне повторно случување на несреќата, и
- Идентификува и постави други погодни активности за ремедијација.

2.9 Бучава и вибрации

2.9.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе ја контролира бучавата и вибрациите како што е опишано во документите наведени во Табела 2.9.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.9.1 : Бучава и вибрации		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Оценка на амбиенталната бучава	Барање и Прилог кон Барањето, Табел VII.8.1	04.12.2014
Мониторинг на емисиите и точки на земање на примероци	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје IX.1.1	04.12.2014
Мониторинг на емисиите и точки на земање на примероци	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје IX.1.2	04.12.2014

2.9.2 Операторот треба да обезбеди, објектот каде што се одвива производството да е изграден од материјал со висок индекс на заштита од бучава со што би се обезбедило да процесот на производство не резултира зголемување на постоечкото ниво на бучава во границите на инсталацијата.

2.9.3 Резултатите од мерењата ќе бидат ставени на располагање за инспекција на лицата овластени од страна на Надлежниот орган во било кое разумно време а краток извештај од овие записи ќе се вклучи во ГИЖС.

2.10 Мониторинг

2.10.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе изведува мониторинг, ќе го анализира и развива истиот како што е опишано во документите наведени во Табела 2.10.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.10.1 : Мониторинг		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Мониторинг на емисиите и точки на земање на примероци	Барање и Прилог кон Барањето, Табела IX.1.1	04.12.2014
Мониторинг на емисиите и точки на земање на примероци	Барање и Прилог кон Барањето, Табела IX.1.2	04.12.2014
Места на мониторинг и земање на примероци	Барање и Прилог кон барањето, Прилог IX.	04.12.2014

2.10.2 Методите кои ќе се користат за мониторинг на емисиите во воздухот се дадени во: Правилник за методологија, начините, постапките, методите и средствата за мерење на емисиите од стационарни извори;

2.10.3. Ќе обезбеди:

- а безбеден и постојан пристап до мерните места, за да се овозможи земањето примероци/мониторингот да биде изведено во релација со точките на емисија наведено во Додаток 2 од дозволата освен ако не е поинаку наведено во Додатокот, и
- б безбеден пристап до други точки на земање примероци/мониторинг, кога тоа ќе го побара Надлежниот орган.

2.10.4. Согласно Правилникот за методологијата, начините, постапките, методите и средствата за мерење на емисиите од стационарни извори (Сл. Весник на РМ бр. 11/2012), член 4, став 3 операторот на инсталацијата, мерењата може да ги врши преку сопствени акредитирани служби/лаборатории или преку научни и стручни организации или други правни лица, доколку се акредитирани за вршење на мерење на емисии во воздухот од стационарни извори согласно стандардот МКС EN 17025 (вршители на мерења).

Земањето примероци и анализите на загадувачите од стационарни извори на емисија ќе се врши согласно акредитираната метода согласно стандардот МКС EN 17025.

Ако вршителот на мерења за одреден параметар не е акредитиран согласно стандардот МКС EN 17025 тогаш земањето примероци и анализите на тој параметар од стационарни извори ќе се врши согласно Правилникот за методологијата, начините, постапките, методите и средствата за мерење на емисиите од стационарни извори (Сл. Весник на РМ бр. 11/2012).

За оној (оние) загадувач (и) кои не е (се) опфатен(и) со овој Правилник, а вршителот на мерења нема акредитирана метода согласно стандардот МКС EN 17025 за земање на примероци и анализа на истиот (истите), тогаш истите треба да се вршат согласно CEN стандардите. Доколку CEN стандардите не се достапни, ќе се користат ISO, национални или меѓународни стандарди.

Калибрирањето на автоматизираните системи за мерење треба да се вршат согласно Правилникот за методологијата, начините, постапките, методите и средствата за мерење на емисиите од стационарни извори (Сл. Весник на РМ бр. 11/2012). Доколку автоматизираните системи за мерење во инсталацијата не се

опфатени со горенаведениот Правилник тогаш нивната калибрација ќе се врши согласно CEN стандардите. Доколку CEN стандардите не се достапни, ќе се користат ISO, национални или меѓународни стандарди.

- 2.10.4. Со опремата за мониторинг и анализа треба да се ракува и истата да се одржува на начин кој ќе овозможи мониторинг на емисиите и испуштањата согласно точка 2.10.3 од оваа дозвола.
- 2.10.5 Се задолжува операторот Микели Ефраим ДООЕЛ експорт-импорт, редовно да доставува извештај од извршени мерења од мониторинг направен од акредитирана лабораторија.

2.11. Престанок на работа

2.11.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе обезбеди услови за престанок на работата на инсталацијата како што е опишано во документите наведени во Табела 2.11.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.11.1 : Престанок на работа		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Ремедијација, престанок со работа, повторно започнување со работа и грижа по престанок на активностите	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје XIII	04.12.2014

2.11.2 После конечен или планиран прекин за период подолг од 6 (шест) месеци, на работата на целата или на дел од локацијата каде што се изведува активност, Операторот во договор со Надлежниот орган, ќе ја предаде локацијата безбедно, односно доколку е потребно ќе ја отстрани целата почва или дел од неа, објектите или опремата или секој отпад, материјали и други супстанции кои може да предизвикаат загадување на животната средина.

2.11.3. Обврската за враќање на животната средина во задоволителна состојба, по престанокот на работа на инсталацијата, од страна на операторот, ќе се врши согласно Законот за животна средина, член 120.

2.11.3 План за престанок со работа и управување со остатоци:

2.11.3.1 Операторот ќе изготви детален план со финансиски показатели за престанок со работа или затворање на целата или на дел од локацијата. Овој План ќе се поднесе до Надлежниот орган во рок од 24 (дваесет и четири) месеци од денот на издавање на оваа Дозвола.

2.11.3.2 Планот ќе се ревидира годишно и предложените измени ќе се достават до Надлежниот орган како дел од ГИЖС.

2.11.4 Планот за управување со остатоци како минимум треба да го вклучи следното:

- Изјава за обемот на планот;

- Критериумите кои го дефинираат успешниот престанок на активностите или на некој дел од нив и кои обезбедуваат минимум влијание врз животната средина;
  - Програма за постигнување на утврдените критериуми;
  - Доколку е возможно, планот треба да вклучи тест програма со која ќе се покаже успешното спроведување на истиот;
  - Финансиски детали за планот и како тие ќе бидат обезбедени.
- 2.11.5 Во рок од 3 (три) месеци од извршување на планот, Операторот треба да поднесе до Надлежниот орган финален извештај за потврда кој ќе вклучи и сертификат за комплетирање на планот за управување со остатоци. Операторот треба да ги изврши сите потребни тестови и анализи, вклучувајќи и сертификат, онака како што бара Надлежниот орган, со цел да покаже дека не постои понатамошен ризик по животната средина.
- 2.11.6 Како дел од ГИЖС, Операторот треба да обезбеди годишен извештај за преземените или предвидените мерки во врска со спречување на штети по животната средина и да предвиди финансиски средства потребни за ремедијација која ќе следи по конечниот престанок со работа на инсталацијата, како и по инцидентите.
- 2.11.7 Операторот ќе обезбеди јасна и детална проценка на ризикот од еколошка одговорност (ПРЕО) што ќе ги опфати одговорностите/обврските од минатите и сегашните активности. Оваа проценка ќе ги вклучи одговорностите/обврските и трошоците за исполнување на ПУРЗ.
- 2.11.8 Во рок од 12 (дванаесет) месеци од датумот на издавањето на оваа Дозвола операторот ќе достави извештај за оваа проценка до Надлежниот орган. ПРЕО ќе се ревидира соодветно на потребите, за да се опфатат сите евентуални значајни промени на локацијата, но најмалку секои 3 (три) години по издавањето на оваа Дозвола. Резултатите од ревидирањето ќе бидат опфатени со ГИЖС.
- 2.11.9 Како дел од мерките наведени во условот 2.11.5, Операторот треба да обезбеди финансиски средства кои ќе ги покријат обврските од условот 2.11.6. Финансиската надокнада ќе се разгледува и ревидира според потребите, но најмалку еднаш годишно. Доказ за промени или ревидирање на финансиската надокнада треба да се вклучи во годишниот извештај наведен во условот 2.11.5.

2.10 Инсталации со повеќе Оператори

- 2.12.1 Со инсталацијата за која се издава оваа Дозвола управува само еден Оператор.

3. Документација

- 3.1.1 Документацијата (“Специфицирана Документација”) ќе содржи податоци за:
- а) секоја неисправност, дефект или престанок со работа на постројката, опремата или техниките (вклучувајќи краткотрајни и долготрајни мерки за поправка) што може да има, имало или ќе има влијание врз животната средина што се однесуваат на инсталацијата за која се издава Дозволата. Овие записи ќе бидат чувани во дневник воден за таа цел;
  - б) целиот спроведен мониторинг и земањето примероци и сите проценки и оценки направени на основа на тие податоци.
- 3.1.2 За инспекција од страна на Надлежниот орган во било кое пристojно време ќе бидат достапни:
- а) специфицираната документација;
  - б) било кои други документи изготвени од страна на Операторот а поврзани со работата на инсталацијата за која се издава Дозволата („Други документи”).
- 3.1.3 Копија од било кој специфициран или друг документ ќе му биде доставен на Надлежниот орган на негово барање и без надокнада.
- 3.1.3.1 Специфицираните и другите документи треба да:
- а) бидат читливи;
  - б) бидат изготвени што е можно побрзо;
  - в) ги вклучат сите дополнувања и сите оригинални документи кои можат да се приложат.
- 3.1.4 Операторот е должен специфицираната и другата документација да ја чува за време на важноста на оваа Дозвола, како и пет години по престанокот на важноста.
- 3.1.5 Операторот на инсталацијата за којашто се издава оваа Дозвола ќе изготви записник, доколку постојат жалби или тврдења за нејзиното влијание врз животната средина. Во записникот треба да стои датум и време на жалбата кратко резиме доколку имало било каква истрага по таа основа, резултати од истата како и корективните и превентивни мерки преземени за истата. Таквите записи треба да бидат чувани во дневник воден за таа цел.
- 3.1.6 За целиот примен или создаден отпад во инсталацијата за која што се издава Дозволата, Операторот ќе има документација (и ќе ја чува истата за време на важноста на оваа Дозвола, како и пет години по престанокот на важноста) за
- Составот на отпадот, или онаму каде што не е можно, опис;
  - Најдобра проценка на создадената количина отпад;
  - Трасата на транспорт на отпадот за отстранување;
  - Најдобра проценка на количината отпад испратен на преработка;

- Тонажа и МКО код за увезените отпадни материјали и/или испратени надвор од локацијата за отстранување/ рециклирање;
- Имињата на пренесувачите на отпадот и нивните детали од Дозволата за собирање на отпад, ако е потребно (вклучувајќи го Надлежниот орган кој ја издал и регистарскиот број на возилото);
- Детали за крајната дестинација на отстранување/рециклирање на отпадот и нејзината погодност да ја прифати пратката отпад, да ја вклучи својата Дозвола/детали од Дозволата и органот кој ја издал, ако е потребно;
- Писмена потврда за прифаќањето и отстранувањето/преработката на опасен отпад испратен надвор од локацијата;
- Детали од сите отпади кои се испратени во странство за преработка и класифицирани како Зелени во согласност со ЕУ регулативите за прекуграничен транспорт на отпад (регулатива на Советот ЕЕС 259/1993, соодветно дополнета). Образложението за класификацијата ќе биде дел од документацијата;
- Детали за сите одбиени пратки;
- Детали за секое одобрено мешање на отпад;
- Тонажите и МКО кодот за отпадните материјали кои се рециклирани/одложени на локацијата;
- Резултатите за сите анализи побарани со оваа Дозвола.

4 Редовни извештаи

- 4.1.1 Сите извештаи и известувања што ги бара оваа Дозвола, Операторот ќе ги испраќа до Надлежниот орган за животна средина.
- 4.1.2 Извештаите ќе се поднесуваат како што е резимирано во Додаток 2 или на друг начин детално објаснето во Дозволата.
- 4.1.3 Сите извештаи ќе бидат потпишани од страна на назначено овластено лице од инсталацијата.
- 4.1.4 Операторот ќе поднесе до Надлежниот орган (до 31-ви Март) секоја година, ГИЖС кој ја покрива претходната календарска година. Овој извештај треба да вклучи како минимум информации специфицирани во следната Табела. Годишниот Извештај за Животна Средина од оваа Дозвола треба да се подготви со релевантни инструкции издадени од страна на Надлежниот Орган.
- 4.1.5 Операторот ќе подготви и одржува РИПЗМ за локацијата. Супстанците кои треба да се вклучат во РИПЗМ треба да бидат одобрени од страна на Надлежниот орган секоја година според референтната листа која што е специфицирана во Упатството за ГИЖС од страна на Надлежниот орган. РИПЗМ треба да се подготви во согласност со релевантни инструкции издадени од страна на Надлежниот Орган и треба да се поднесе како дел од ГИЖС.

4.1.6 Годишниот извештај за животна средина ќе го содржи следното:

Содржина на Годишен извештај за животна средина
Емисии од инсталацијата. (поднесување на РИПЗМ + согласност со ГВЕ); Евиденција за управување со отпад; Преглед за потрошувачка на суровини; Преглед на забелешки (жалби/поплаки); Програма за управување со животната средина - извештај од претходната година; Програма за управување со животната средина - предлог за тековната година; Преглед на извештајот за мониторинг на бучава; Извештај за тестирање и инспекција на резервоари и цевководите; Преглед на пријавени инциденти; Преглед на извештај од ревизија на ефикасноста на енергијата; Извештај за утврдување на ефикасноста од користење на суровини во процесот и намалување на создадениот отпад; Извештај за прогресот кој е направен и развиените предлози за да се минимизира побарувачката на вода и волуменот на испуштање на индустриска вода; Извештаи за финансиски мерки кои се направени под оваа Дозвола, управување и структура на персоналот на инсталацијата и програма за јавно информирање; Преглед на планот за управување со остатоци/затворање, обновување и план за управувањето со локацијата по нејзиното затворање; Изјава за мерките во врска со спречувањето на штетата врз животната средина и мерки за ремедијација (одговорност за штетена врз животната средина); Преглед за утврдување на ризикот и одговорноста кон животната средина (секои три години или почесто како што е наложено од страна на релевантните промени на локацијата вклучувајќи и финансиски мерки); и Сите други предмети специфицирани од страна на Надлежниот орган.

5 Известувања

- 5.1.1 Операторот ќе го извести Надлежниот орган без одложување за следното:
- кога ќе забележи емисија на некоја супстанција која ја надминува граничната вредност или критериумот на оваа Дозвола, наведен во врска со таа супстанција;
  - кога ќе забележи фугитивна емисија што предизвикала или може да предизвика загадување, освен ако емитираната количина е многу мала да не може да предизвика загадување;
  - кога ќе забележи некаква неисправност, дефект или престанок на работата на постројката или дел од постројката, што предизвикал или има потенцијал да предизвика загадување; и
  - било какво несакано дејство што предизвикало или има потенцијал да предизвика загадување.
- 5.1.2 Операторот треба да достави писмена потврда до Надлежниот орган за било кое известување од условот 5.1.1 согласно Додатокот 1 од оваа Дозвола, преку испраќање на податоци наведени во Делот А од Додатокот 1 од оваа Дозвола во рок од 24 часа од ова известување. Операторот ќе испрати подетални податоци наведени во Делот Б од тој Додаток, што е можно побрзо.
- 5.1.3 Операторот ќе даде што е можно побрзо известување во пишана форма, за секое од следниве:
- траен престанок на работата на било кој дел или на целата инсталација, за која се издава Дозволата;
  - престанок на работата на некој дел или на целата инсталација за која се издава Дозволата, со можност да биде подолго од 1 година; и
  - повторно стартување на работата на некој дел или целата инсталација за кој што се издава Дозволата, по престанокот по известување според 5.1.3 (б).
- 5.1.4 Операторот ќе даде известување во пишана форма во рок од 14 дена пред нивното појавување, за следниве работи:
- било каква промена на трговското име на Операторот, регистарското име или адресата на регистрираната канцеларија;
  - промена на податоците за холдинг компанијата на Операторот (вклучувајќи и податоци за холдинг компанијата кога Операторот станува дел од неа);
  - за активности кога Операторот оди во стечај, склучува доброволен договор или е оштетен.
- 5.1.5 Операторот ќе обезбеди и одржува огласна табла за инсталацијата читлива за лицата кои се надвор од главниот влез на инсталацијата. Минималните димензии на таблата треба да бидат 1200 мм на 750 мм.

На таблата треба јасно да биде прикажано:

- Името и телефонскиот број на инсталацијата;
- Нормалното работно време;
- Името на имателот на Дозволата;
- Телефонскиот број за контакт во итни случаи вон работното време;
- Референтен број на Дозволата; и
- Каде може да се добијат информации за животна та средина во врска со оваа инсталација.

5.1.6 Планот на инсталацијата кој јасно ја идентификува локацијата на секое складиште и место за третирање треба да се истакне во близина на влезот на објектот. Планот треба да биде истакнат на траен материјал така што ќе биде читлив во секое време. Планот треба да се измени, доколку се направат суштински промени во инсталацијата.

5.1.7 Во случај на несреќа Операторот треба веднаш да го извести Надлежниот и другите релевантни органи.

6 Емисии

6.1 Емисии во воздух

6.1.1 Емисиите во воздух од точките на емисија наведени во Табела 6.1.1, ќе потекнат само од изворите наведени во таа Табела (определени во Поглавјето VI од Барањето за добивање Дозвола за усогласување со оперативен план како и во дополненијата на Барањето за довивање на А Дозвола за усогласување на оперативен план).

Табела 6.1.1 : Емисиони точки во воздухот		
Ознака на точка на емисија/опис	Извор	Локација на точката на емисија
A1	Тунелска печка	Вентилационен канал (оцак)
A2	Коморна сушара	излез од Сушара, поставен на таваницата на комората

6.1.2 Границите на емисиите во воздух за параметрите и точките на емисија наведени во Табелите од 6.1.2 до 6.1.3 нема да бидат пречекорени во специфицираниот временски период.

6.1.4 Операторот ќе врши мониторинг на точките на емисија и параметрите наведени во Табелите 6.1.2 и 6.1.3, на фреквенции специфицирани во тие Табели.

Табела 6.1.2: Гранични вредности на емисии во воздух				
Параметри	Ознака на точка на емисија: А1 Испуст од Тунелска печка,			Фреквенција на мониторинг
	Содржина на сулфур во суровината изразена во %	ГВЕ (mg/m ³)	За емитирани масен проток над (kg/h)	
Сулфурни оксиди (како SO ₂)	под 0,12	500	10	Квартално
Сулфурни оксиди (како SO ₂)	над 0,12	1.500	10	Квартално
Азотни оксиди (како NO ₂)		500		Квартално
Јаглерод моноксид (СО)		200		Квартално
Вкупна прашина		50		Квартално
Бензен		5		Квартално
Хлороводород - HCL		30		Квартално
Флуороводород - HF		5		Квартално
Испарливи органски соединенија VOC		150		Квартално

Забелешка: Параметарот - испарливи органски соединенија VOC, дефиниран во Табела 6.1.2, доколку не се идентификува при мерење, согласно реализиран лабораториски извештај, да не биде мониториран од страна на операторот.

Табела 6.1.3: Гранични вредности на емисии во воздух			
Параметри	Ознака на точка на емисија: А2, Коморна сушара		Фреквенција на мониторинг
	Вид инсталација	Концентрација (mg/Nm ³)	
Прашина	Инсталации за сушење	50	два пати годишно

Мониторинг на емисиите во воздух

Табела 6.1.4 Граници на емисии во воздух		
Параметар	Емисија	Фреквенција на мониторинг
Прашина	Излез од печка или било која друга основна емисија	квартално
SO _x	Излез од печка	квартално преку циклусот на печката
NO _x	Излез од печка	квартално преку циклусот на печката
HCL	Излез од печка	квартално преку циклусот на печката
HF	Излез од печка	квартално преку циклусот на печката
CO	Излез од печка	квартално преку циклусот на печката

6.1.5 При нормална работа, со исклучок на периодите на стартирање или пак исклучување, емисиите во воздух не треба да бидат со видлив дим и не треба да имаат мирис кој би можел да биде детектиран надвор од границите на инсталацијата.

6.1.8 Сите емисии во воздухот, освен пареа и кондензирана водена пареа, не треба да содржат капки од перзистентна магла и перзистентен чад.

6.1.9 Сите емисии во атмосфера не треба да содржат видлив дим. Ако, поради причина на одржување, емисиите на дим се предизвикани поради повторно стартување од ладно, истото не треба да трае подолго од 20 минути во било кој период од 8 часа и сите практични чекори треба да се преземат да се минимизира емисијата.

6.1.10 Операторот ќе воспостави Програма за откривање, контрола, спречување и намалување на фугитивните емисии.

6.1.10.1 Програмата ќе вклучува:

- Инвентар за фугитивни емисии од инсталацијата;
- Типови на мерења (поставување на граници на откривање);
- Фреквенција на мерења;
- Типови на компоненти кои треба да се проверуваат: резервоари, пумпи, контролни вентили, изменувачи на топлина, конектори, фланши итн.

6.1.11 Фугитивните и дисперзните емисии не се дозволени и истите доколку се појават да бидат минимизирани со:

- затворање на делот за складирање, ракување и пренос на материјалите не сметајќи го складирањето на крупни/груби суровини;
- добро одржување на просториите;
- користење на техниката мокро сузбивање и со помош на бариери за ветер;
- одржување на опремата за ракување со материјалот под негативен воздушен притисок;
- чистење на тркалата и патиштата (спречување на пренос на загадувањето во вода и воздух);

6.1.12 Границите на концентрацијата и волуменот на протокот за емисии во атмосферата специфицирани во оваа Дозвола треба да се постигнат без воведување на воздух за разредување и треба да се базираат на волумен на гасот под стандардни услови, и тоа:

6.1.12.1 Во случај на гасови од согорување:

- Температура од 273 К, Притисок од 101.3 k Pa сув гас; 3% кислород за течни и гасни горива; 6% кислород за цврсти горива.

Забелешки:

ГВЕ од Табела 6.1.2, се однесуваат на гас со 18%волуменска содржина на кислород;

Не е дозволено постигнување на концентрациите на ГВЕ преку разредување на воздухот;

ГВЕ од Табела 6.1.2 се среднодневни вредности во кои не се вклучени периодите на рестартирање и престанок со работа на инсталацијата;

6.2 Емисии во почва

6.2.1 Од инсталацијата за која се издава оваа Дозвола нема да има емисии во почвата.

6.3 Емисии во вода (различни од емисиите во канализација)

6.3.1 Од инсталацијата за која се издава оваа Дозвола нема да има емисии во вода.

Табела 6.4.1 Точка на емисија во реципиент	
Параметар	Гранична вредност

6.4 Емисии во канализација

6.4.1 Емисиите во канализација од точката(ите) на емисија наведени во Табела 6.4.1 ќе потекнуваат само од изворот(ите) наведени во таа Табела.

Табела 6.4.1 Точка на емисија во канализација		
Ознака на точката на емисија	Извор	Канализација
/	/	/

6.4.2 Границите на емисиите во канализација за параметарот/рите и точките на емисија поставени во Табела 6.4.2 нема да бидат пречекорени во соодветниот временски период.

6.4.3 Санитарно – фекалните води од Инсталацијата се собираат во септичка јама(бетонирана и водонепропусна). Празнењето е регулирано со договор со ЈКП.

6.4.4 Со отпадната вода од чистење на платформите, што се влева во собирни канали долж платформите за складирање, да се испита можноста за истата да се искористи за сузбивање на прашина во индустрискиот двор од Инсталацијата.

Табела 6.4.2 Граници на емисии во канализација		
Параметар	ГВЕ	Фреквенција на мониторинг

Забелешка: Нема канализациона мрежа

6.5 Емисии на топлина

6.5.1. Од инсталацијата за која се издава оваа Дозвола нема да има емисии на топлина кои значително ќе влијаат врз животната средина.

6.6 Емисии на бучава и вибрации

6.6.1 Активностите на локацијата нема да доведат до зголемување на нивоата на бучава, дадени подолу, на местата специфицирани како осетливи на бучава (дадени на мапата во Прилог IX од барањето за Дозвола, означени како мерни места од 1-7):

Табела 6.6.1.: Мерни места на бучава во животната средина на границата на инсталацијата за која се издава дозволата

Ознака на мерно место	Извор
Мерно место бр.1	Производен пгон, северна страна на објектот
Мерно место бр.2	Производен пгон, југоисток

Табела 6.6.3 : Гранични вредности за индикатори на бучава во животната средина					
Параметри	Ниво на звучен притисок на граници од инсталацијата (мерно место 1 и мерно место бр.2)				Фреквенција на мониторинг
	До (датум)	L (dB)	Од (датум)	L (dB) ГВЕ	
L _д	До денот на издавањето на дозволата	70	Од денот на издавањето на дозволата	70	Годишно
L _в	До денот на издавањето на дозволата	70	Од денот на издавањето на дозволата	70	Годишно
L _н	До денот на издавањето на дозволата	60	Од денот на издавањето на дозволата	60	Годишно

6.6.2 Граничните вредности за основните индикатори за бучава во животната средина предизвикана од извори на бучава од инсталацијата за која се издава оваа дозвола ќе бидат во согласност со националното законодавство на РМ (“Одлука за утврдување под кои случаи се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава”, Сл. весник на РМ, бр. 1/09; “Правилник за гранични вредности на нивото на бучава во животната средина”, Сл. весник на РМ, бр. 147/08).

6.6.4 Операторот ќе врши преглед на бучавата на локацијата на годишно ниво. Програмата за преглед на бучавата треба да е во согласност со најдобрата пракса на ЕУ.

7 Пренос до пречистителна станица за отпадни води

8. Услови надвор од локацијата

8.1 Нема услови надвор од локацијата.

9 Програма за подобрување

9.1 Операторот ќе треба да ја спроведе Програма за подобрување, предложена од негова страна со мерки кои се однесуваат на заштита на животната средина. Програмата за подобрување, предложена од Операторот, ги опфаќа следните активности:

Ознака	Мерка	Датум на завршување
1.	Спречување на емисии од прашина од суровината – мокро сузбивање на прашината;	Тековна активност
2.	Секојдневно чистење на платформите од индустрискиот двор со индустриски правосмукалки	Тековна активност

10 Договор за промени во пишана форма

10.1 Кога својството или како што е друго договорено во пишана форма се користи како во услов од Дозволата, Операторот ќе бара таков договор на следниот начин:

- Операторот ќе му даде на Надлежниот орган известување во пишана форма за деталите на предложената промена, означувајќи го релевантниот(те) дел(ови) од оваа Дозвола: и
- Ваквото известување ќе вклучува проценка на можните влијанија на предложената промена (вклучувајќи создавање отпад) како ризик за животната средина од страна на инсталацијата за која се издава Дозволата.

10.2 Секоја промена предложена според условот 10.1.1 и договорена во пишана форма со Надлежниот орган, може да се спроведува само откако Операторот му даде на Надлежниот орган претходно известување во пишана форма за датата на спроведување на промената. Почнувајќи од тој датум, Операторот ќе ја управува инсталацијата согласно таа промена и за секој релевантен документ што се однесува на тоа, Дозволата ќе мора да се дополнува.

10.3 Секоја промена на или реконструкција во смисол на, активноста или некој нејзин дел кој може или би можел да резултира со

а) Промена на материјалот или зголемување на:

- природата или количеството на било која емисија;
- системот за намалување/третман или рециклирање;
- опсегот на процесите кои треба да се извршат;
- горивата, суровините, меѓупроизводите, производите или создадениот отпад; или

б) Било каква промена на:

- инфраструктурата на управување со локацијата или контрола со негативен ефект врз животната средина;
- било какви промени на преземачот;
- било каква промена која може да има влијание врз животната средина,
- ќе се изведува или ќе започне само со претходно известување и одобрение од страна на Надлежниот орган.

Додаток 1

Писмена потврда за известувања

Овој Додаток ги прикажува информациите што Операторот треба да ги достави до Надлежниот орган за да го задоволи условот 5.1.2 од оваа Дозвола.

Мерните единици користени во податоците прикажани во делот А и Б треба да бидат соодветни на условите на емисијата. Онаму каде што е можно, да се направи споредба на реалната емисија и дозволените граници на емисија.

Ако некоја информација се смета за деловно доверлива, треба да биде одделена од оние што не се доверливи, поднесена на одделен лист заедно со барање за комерцијална доверливост во согласност со Законот за животна средина.

Потврдата треба да содржи

Дел А

- Име на Операторот.
- Број на Дозвола.
- Локација на инсталацијата.
- Датум на доставување на податоци.
- Време, датум и локација на емисијата.
- Карактеристики и детали на емитираната(ите) супстанција(и), треба да вклучува:
- Најдобра проценка на количината или интензитетот на емисија, и времето кога се случила емисијата.
- Медиум на животната средина на кој што се однесува емисијата.
- Превземени или планирани мерки за стопирање на емисијата.

Дел Б

- Други попрецизни податоци за предметот известен во Делот А.
- Превземени или планирани мерки за спречување за повторно појавување на истиот проблем.
- Превземени или планирани мерки за исправување, лимитирање или

спречување на загадувањето или штетата на животната средина што може да се случи како резултатна емисијата.

- Датуми на сите известувања од Делот А за време на претходните 24 месеци.
 Име Пошта.....
 Потпис Датум
 Изјава дека потпишаниот е овластен да потпишува во име на Операторот.

Додаток 2

Извештаи за податоците од мониторингот

Параметрите за кои извештаите ќе бидат направени, за оваа Дозвола, се наведени во Табелата подолу.

Табела Д2: Извештаи за податоците од мониторингот

Параметар	Точка на емисија	Период за давање извештаи	Почеток на периодот
Прашина	A1	квартално	Десет дена по истекот на секои 3 месеци
Прашина	A2	Два пати годишно	10(Десет) дена од истекот на полугодието
Сулфурни оксиди изразени какоSO ₂	A1	квартално	Десет дена по истекот на секои 3 месеци
Азотни оксиди изразени како NO ₂	A1	квартално	Десет дена по истекот на секои 3 месеци
Бензен	A1	квартално	Десет дена по истекот на секои 3 месеци
Хлороводород - HCL	A1	квартално	Десет дена по истекот на секои 3 месеци
Флуороводород – HF	A1	квартално	Десет дена по истекот на секои 3 месеци
Јаглерод моноксид (CO)	A1	квартално	Десет дена по истекот на секои 3 месеци
Испарливи органски соединенија -VOC	A1	квартално	Десет дена по истекот на секои 3 месеци
Lд (dB)	Мерно место бр.1 и бр.2	годишно	до 31-ви март секоја година
Lв(dB)	Мерно место бр.1 и бр.2	годишно	до 31-ви март секоја година
Lн (dB)	Мерно место бр.1 и бр.2	годишно	до 31-ви март секоја година

Извештај	Фреквенција на извештајот Белешка1	Датум на поднесување на извештајот
Годишен Извештај за Животна Средина (АЕР)	Годишно	до 31-ви март секоја година
Евиденција на инциденти	Како што се случуваат	Во рок од 5(пет) дена од инцидентот.
Мониторинг на квалитетот на отпадната вода	Двапати годишно	10(Десет) дена од истекот на шесте месеци за кои е поднесен извештај
Мониторинг на воздухот	Два пати годишно	10(Десет) дена од истекот на полугодието за кое е поднесен извештај
Мониторинг на вода	Два пати годишно	10(Десет) дена од истекот на полугодието за кое е поднесен извештај
Распоред на цели и задачи	На секои 5(пет) години, со годишно ревидирање	3(три) месеци претходно, пред започнувањето на развојот
Ревизија на употребата на вода	Годишно	до 31-ви март секоја година
Ревизија за енергетската ефикасност	Еднаш	до 31-ви март секоја година

